

וְתוֹ, דְּאַרְעָא קְדִישָׁא (נ"א ב' מִקְדָּשָׁא) יְהִיב חֵינן וְכַפָּרָה
 לִיתְבָּהּא בְּתַהוּא עֲלֵמָא, וְאַתָּר דָּא לָאו חֲכִי,
 יְהִיב חֵינן לְתַהוּא אַתָּר בְּהַאי עֲלֵמָא, וְלָא בְּעֲלֵמָא
 דְּאַתִּי. וּבִי מִקְדָּשָׁא בְּהַפּוּכָא מִתְפָּן, בְּגִין דְּאִית
 חוּלְקָא לְיִשְׂרָאֵל בְּתַהוּא עֲלֵמָא, וְלָא בְּעֲלֵמָא דָּא.
 וְעַל דָּא קִיָּמָא בִּי מִקְדָּשָׁא לְכַפָּרָא חוּבִין, וְלִמְזִי
 לִזְנוּ לְיִשְׂרָאֵל לְעֲלֵמָא דְּאַתִּי.

תָּא חֲזִי, טִי"ת נְהִירוֹ דְּחֵינן בְּכָל אַתָּר, וְעַל דָּא
 פְּתַח בָּהּ קָרָא כִּי טוֹב. דְּכִתִּיב, (בְּרַאשִׁית א) וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאֹר בִּי טוֹב. מִהַאי אַת, (נ"א מְאַתָּר דָּא)
 עָרִיק מְלֵאכָא מְחַבְּלָא. לָא תִימָא עָרִיק, אֶלָּא דְּלָא
 אֲתִייהִיב לִיה רִשׁוֹ לְאַעְלָא תְּפָן.

אַת דָּא מְשַׁנְיָא מֵאַת ק', ק' לָא מִתְיַשְׁבָּא (נ"א מְאַת
 ח, ח' לָא מִתְיַשְׁבָּא) כָּלֵל בְּדוּכְתָא בְּעֲלֵמָא, וְסִימְנָד

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַבָּא.

בָּא וַרְאָה, טִי"ת אֹר שֶׁל חַיִּים בְּכָל
 מְקוֹם, וְלִכְּן פְּתַח בָּהּ הַכְּתוּב בִּי טוֹב,
 שֶׁכְּתוּב (בְּרַאשִׁית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר
 בִּי טוֹב. מִהָאֹת הַזֹּה (מִמְקוֹם זֶה) בּוֹרַח מְלֵאךְ
 הַמְשַׁחִית. אַל תֵּאמַר בּוֹרַח, אֶלָּא שְׁלֵא
 נִתְּנָת לוֹ רִשׁוֹת לְהַכְּנִס לְשָׁם.

הָאֹת הַזֹּה מְשַׁנְיָא מִהָאֹת ק', ק' לָא
 מִתְיַשְׁבָּת (מֵאֹת ח, ח' לָא מִתְיַשְׁבָּת) כָּלֵל בְּמְקוֹם
 בְּעוֹלָם, וְסִימְנָד – (תַּהֲלִים קמ) אִישׁ לְשׁוֹן בַּל

הָאֹתִיּוֹת כְּלָן שׁוֹרוֹת בּוֹ, וּבְהֵם נִבְרָא
 הוּא לְבַדּוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּל הָעוֹלָם.

וְעוֹד, שְׁהָאַרְצֵן הַקְּדוּשָׁה (בֵּית הַמִּקְדָּשׁ)
 נּוֹתֵנָת חַיִּים וְכַפָּרָה לְיוֹשְׁבֵיהָ בְּאוֹתוֹ
 הָעוֹלָם, וּמְקוֹם זֶה לָא כְּד – נּוֹתֵנָת חַיִּים
 לְאוֹתוֹ מְקוֹם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלָא בְּעוֹלָם
 הַבָּא. וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בְּהַפְּדָּ מְשָׁם, מְשׁוּם
 שְׁיֵשׁ חֵלֶק לְיִשְׂרָאֵל בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, וְלָא
 בְּעוֹלָם הַבָּא. וְלִכְּן עוֹמַד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 לְכַפֵּר חַטָּאִים וְלְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם

(תהלים קמ) **אִישׁ לְשׁוֹן בַּל יִכּוֹן בְּאֶרֶץ אֶת טִי"ת**
אֶת־יִשְׁבָּא בְּכָל דּוֹכָתָא, וְאֶת־תַּקְנֵת לְאֶת־יִשְׁבָּא
בְּדָקָא יֵאוֹת, וּבְגִין כֶּךָ בְּכָל דּוֹכָתָא דְאֵת ט' תַּמָּן,
לִית יִשׁוּבָא לְאֵת ק' תַּמָּן לְאֶת־יִשְׁבָּא בִּיה. וְעַל דָּא
אֶתֶר דָּא לֹא שְׁלֵטָא בִּיה פְּלַל סְטָרָא אַחְרָא, וְיִהִיב
חַיִּים דְּהֵאֵי עֲלָמָא לְיִתְבִי תַּחֲוֹתֶיהָ דְאֵת דָּא, וְלֹא
יִפּוּק לְבַר, וְכֵד נָפִיק לְבַר, אִית רִשׁוּ לְסְטָרָא אַחְרָא
לְשֵׁלֵטָאָה בִּיה. כְּמָה דְאֵת דָּא שְׁלֵטָא בְּאֶתֶר דָּא,
הָכִי נָמִי שְׁלֵטָא אֶת אַחְרָא בְּאֶתֶר דְּגִיְהֵנָם, וּמֵאֵן
אִיהִי, אֵת ק'.

וּבְסִפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא, הָכָא אֵינּוּן תְּרִין
אֶתְוּוֹן: ח', ט'. וְעַל דָּא לֹא הָווּ פְּתִיבִין
גּוֹ אַבְנֵי בּוּרְלָא, אַבְנֵין דְּאֶשְׁלָמוּתָא, וְשַׁבְטִין
דְּיִשְׂרָאֵל, תְּרִין אֶתְוּוֹן אֵלִין אֶתְמַנְעוּ מִפְּיִיהוּ, בְּגִין
דְּלֹא יְהֵא רְשִׁים בְּגַוְוִיִּיהוּ ח"ט.

לשון הקודש

החוצה, יש רשות לצד האחר לשלט בו. כמו שאות זו שולטת במקום זה, כך גם שולטת אות אחרת במקום הגיהנם. ומיהי? האות ק'.

ובספרו של רב המנונא סבא, פאן הן שתי אותיות: ח', ט'. ולכן לא היו כתובות בתוך אבני שהם ואבני

יכון בארץ. האות טי"ת מתישבת בכל מקום, ומתתקנת לשבת פראוי, ולכן בכל מקום ששם אות ט', אין ישוב לאות ק' שם להתישב בו. ולכן במקום הזה לא שולט פלל הצד האחר, ונותן חיים של העולם הזה ליושבים תחת האות הזו, ולא יצא החוצה. וכשיוצא

בְּאַתָּר דְּבֵי מִקְדָּשָׁא תַלְיִין כָּל אַתְוּוֹן דְּאַלְפָּא
 בֵּיתָא, בְּרִזִין וְגַלְפִין דְּשִׁמְחָן קַדִּישִׁין,
 קְשִׁירִין, מְרַקְמָן עָלֵיהּ, וְכָל עֲלָמָא דְלַעִילָא וְתַתָּא,
 כָּלָא בְּרִזָּא דְאַתְוּוֹן מִתְחַמְמָן (נ"א מִתְחַמְמָן) וְגַלְפִּיא,
 וְרִזִין דְּקַדְשָׁא (ס"א דְשִׁמָּא קַדִּישָׁא) עֲלָתָהּ, עָלֵיהּ אֲתַגְלִיף.

בְּמִשְׁכַּנָּא אֲתַגְלִיפוּ וְאַתְצִירוּ אַתְוּוֹן בְּדָקָא חֲזִי.
 דְהָא בְּעֲלָאֵל הָהּ יָדַע חֲכַמְתָּא,
 לְצַרְפָּא אַתְוּוֹן דְּאַתְבְּרִיאֵי בְּהוּ שְׁמִיא וְאַרְעָא. וְעַל
 חֲכַמְתָּא דִּילֵיהּ, (נ"א דָּא) אֲתַבְּנִי מִשְׁכַּנָּא עַל יָדֵיהּ,
 וְאַתְבְּרִיר מִכָּל עַמָּא דִּישְׂרָאֵל. וְכַמָּה דְאֵיהּ
 אֲתַבְּרִיר לְעִילָא, הָכִי בַעַא קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא
 דִּיתְבְּרִיר לְתַתָּא.

לְעִילָא כְּתִיב, (שמות לא) רְאֵה קָרְאֲתִי בְּשֵׁם בְּעֲלָאֵל.
 לְתַתָּא (שמות לה) רְאוּ קָרְא יי' בְּשֵׁם בְּעֲלָאֵל.

לשון הקודש

הַעֲלִינָה נַחֲקָא עֲלֵיהֶם.
 בְּמִשְׁכַּנָּא נַחֲקָא וְהַצְטִירוּ הָאוֹתִיּוֹת
 בְּרִאוּי, שְׁהָרִי בְּעֲלָאֵל הָיָה יוֹדַע אֵת
 הַחֲכַמָּה לְצַרְפָּא אוֹתִיּוֹת שְׁפָהֵן נִבְרְאוּ
 שְׁמַיִם וְאַרְצָא, וְעַל חֲכַמְתוֹ (ט) נִבְנְהָ
 הַמִּשְׁכָּן עַל יָדוֹ וְנִבְחַר מִכָּל עַם יִשְׂרָאֵל.
 וְכַמּוֹ שֶׁהוּא נִבְחַר לְמַעְלָה, כִּדְ רָצָה
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁיִּבְחַר לְמַטָּה.
 לְמַעְלָה כְּתוּב (שמות לא) רְאֵה קָרְאֲתִי

מִלּוֹאִים, וּמִשְׁכַּטֵי יִשְׂרָאֵל נִמְנְעוּ שְׁתֵּי
 הָאוֹתִיּוֹת הַלָּלוּ, כִּדְ שֵׁלָא רְשׁוּם בְּתוֹכֶם
 ח"ט.

בְּמִקּוֹם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ תְּלוּנִים כָּל
 אוֹתִיּוֹת הָאֲלָפָא בֵּיתָא בְּסוּדוֹת חֲקוּקִים
 שֶׁל שְׁמוֹת קְדוּשִׁים, קְשׁוּרִים, רְקוּמִים
 עָלָיו, וְכָל הָעוֹלָם שֶׁלְמַעְלָה וּמַטָּה, הַכֵּל
 בְּסוּד שֶׁל אוֹתִיּוֹת מִתְחַמְמִים (חֲקוּקוֹת)
 וְגִלְפוֹת, וְסוּדוֹת הַקְּדוּשָׁה (הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ)

וּשְׁמִיָּה בְּרוּא עֲלָאָה אֶקְרִי הָכִי בְּעֲלֵאל: בְּעֵל אֵל.
 וּמֵאן אִיהוּ. דָּא צְדִיק. דְּאִיהוּ יְתִיב בְּעֵל אֵל, תְּהוּא
 דְּאֶקְרִי אֵל עֲלִיּוֹן. וְאִיהוּ יְתִיב בְּגוּוֹנָא דְּתְהוּא אֵל.
 תְּהוּא אֵל נְטִיל שְׂתִית סְטְרִין, תְּהוּא צְדִיק נְטִיל לֹוֹן.
 אוּף הָכִי, תְּהוּא אֵל אֲנְהִיר לְעֵילָא, הֵאִי צְדִיק
 אֲנְהִיר לְתַתָּא. תְּהוּא אֵל, בְּלָלָא דְּכְלָהוּ שְׂתִית
 סְטְרִין. תְּהוּא צְדִיק, בְּלָלָא דְּכְלָהוּ שְׂתִית סְטְרִין.

בְּן אוּרִי: בְּן אוּר קְדֻמָּאָה, דְּבִרָא קְדֻשָּׁא בְּרִידָה הוּא
 בְּעוּבְדָא דְּבִרָא שְׂתִית. בְּן חוּר: בְּן חִירוּ דְּכְלָא.
 דְּבִר אַחַר, בְּן חוּר: בְּן חוּר מְכַל גְּוֹוִינִין. וְדָא
 אֲתַמְנִי לְמַטָּה יְהוּדָה, כְּלָא בְּדָקָא יֵאוּת.

כָּל גְּוֹוִינִין טָבִין לְחַלְמָא, פִּר תְּכְלָא, פְּמָה דְּאֲתַמְר.
 בְּגִין דְּאִיהוּ בְּרֻסְיָא, לְמִידָן דִּינִין דְּנִשְׁמַתִּין.
 וְהֵא הֵאִי דְּרֻנָא (נ"א תְּדָא) חוּרָא אִיהוּ. אֶלָּא בְּשַׁעְתָּא

לשון הקודש

הַצְּדִיקִים. וְאוּתוּ צְדִיק הוּא כְּלָל שָׁל כָּל
 שְׁשַׁת הַצְּדִיקִים.

בְּן אוּרִי - בְּן הָאוּר הִרְאֵשׁוֹן שְׁפָרָא
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרָא שְׂתִית. בְּן
 חוּר - הַבֵּן שָׁל חוּרֵת הַכָּל. דְּבִר אַחַר
 בְּן חוּר - בְּן חוּר מְכַל הַגְּוִינִים. וְזֵה
 הַתַּמְנִיָּה לְמַטָּה יְהוּדָה, הַכָּל כְּרָאוּי.

כָּל הַגְּוִינִים טוֹבִים לְחִלוּם פְּרֻט לְתַכְלָת,
 כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר, מִשּׁוּם שְׁהוּא פְּסָא לְדוּן

בְּשֵׁם בְּעֲלֵאל. לְמַטָּה - (שם לה) רָאוּ קְרָא
 ה' בְּשֵׁם בְּעֲלֵאל. וּשְׁמוֹ בְּסוּד עֲלִיּוֹן
 נִקְרָא כְּדָ בְּעֲלֵאל - בְּעֵל אֵל. וּמִיְהוּ? זֵה
 צְדִיק, שְׁהוּא יוֹשֵׁב בְּעֵל אֵל, אוּתוּ
 שְׁנַקְרָא אֵל עֲלִיּוֹן, וְהוּא יוֹשֵׁב כְּמוֹ
 שְׁאוּתוּ אֵל. אוּתוּ אֵל נוֹטֵל שְׁשֵׁה צְדִיקִים,
 אוּתוּ צְדִיק נוֹטֵל אוּתָם. אַף כְּדָ אוּתוּ אֵל
 מֵאִיר לְמַעְלָה, וְהַצְּדִיק הַזֶּה מֵאִיר
 לְמַטָּה. אוּתוּ הָאֵל כְּלָל שָׁל כָּל שְׁשַׁת

דְּקִימָא בְּדִינֵי דְנִפְשָׁאן, בְּדִין אִיהוּ גְזוּן תְּכֵלֵא. וְהָא
אֻקְיָמָנָא. (דף קנ"ב ע"ב)

בְּשַׁעֲתָא דְחָמֵי בַר נָשׁ לְהָאֵי גְזוּן, אֲדַבֵּר בַּר נָשׁ
לְמַעַבְדַּ פְּקוּדֵין דְּמֵאֲרִיה. בְּגִזּוּנָא דְנַחֲשׁ
הִנְחֻשְׁתָּ, בְּשַׁעֲתָא דְחֻזּוּ חֲמָאן לִיה, חֻזּוּ דְחֵלֵי מִקְמֵי
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמְנַטְרָן גְּרַמֵּייהוּ מִכָּל חוּבִין,
וּבְשַׁעֲתָא דְהָהוּא דְחֵלֵי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְלָקָא
עֲלֵייהוּ, מִיַּד אֲתַסְיִין. מָאן גְּרִים לֹון לְדַחֲלָא מִקְמֵי
קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָהוּא נָחֵשׁ, תְּהִיא רְצוּעָה
דְּמִסְתַּכְּלָן בָּהּ. אוֹף הָכֵי תְכֵלֵת (במדבר טו) וְרֵאִיתֶם
אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ. מִהָהוּא דְחֵלֵי
דִּילִיה, וְעַל דָּא תְכֵלֵת בְּמִשְׁכָּנָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הָאֵי דְאָמַר מִר תְּכֵלֵת בְּרַסְיָא
דְּדִינָא אִיהוּ, וְכַד אִיהוּ קִימָא בְּגִזּוּנָא דָּא,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וּבְשַׁעֲתָא שְׂאוֹתוֹ הַפְּחָד שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא עוֹלָה עֲלֵיהֶם, מִיַּד גְּרַפְאִים. מִי גְרַם
לָהֶם לַפְּחָד מִלְּפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא?
אוֹתוֹ נָחֵשׁ, אוֹתָהּ רְצוּעָה שְׂמֹסְתַּכְּלִים
בָּהּ. אוֹף כִּף הַתְּכֵלֵת – (במדבר טו) וְרֵאִיתֶם
אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה'. מֵאוֹתוֹ
הַפְּחָד שָׁלוֹ. וְעַל זֶה תְכֵלֵת בְּמִשְׁכָּן.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, זֶה שְׂאֵמֶר מוֹרְנוּ
שְׂתַכְלֵת הוּא כִּפּא דִין, וּבְשַׁחֲוִיא עוֹמְדָת

אֶת דִּינֵי הַנְּשָׁמוֹת. וְהָרִי דְרַגְנָה זוֹ (אח"כ)
הִיא לְכַנְהָ. אֲלָא בְשַׁעֲתָא שְׂעוּמְדָת בְּדִינֵי
נְפֻשׁוֹת, אִזּוּ הִיא גְזוּן תְּכֵלֵת, וְהָרִי
בְּאַרְנוּהָ.

בְּשַׁעֲתָא שְׂרׁוּאָה אָדָם אֶת הַגְּזוּן הַזֶּה,
נִזְכַּר הָאָדָם לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת רַבּוּנוּ. כְּמוֹ
שְׂנַחֲשׁ הַנְּחֻשְׁתָּ, בְּשַׁעֲתָא שְׂהִיוּ רוּאִים
אוֹתוֹ, הִיוּ פוֹחְדִים מִלְּפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְשׁוֹמְרִים אֶת עֲצָמָם מִכָּל הַחֲטָאִים,

בְּדִין אִיהִי בְּרִסְיָא לְמִידָן דִּינִי נַפְשָׁאן. אִימְתִי אִיהִי
 בְּרַחְמִי. אָמַר לִיה, בְּשַׁעְתָּא דְכְּרוּבִים מְהַדְרָן
 אַנְפִּיָּהּוּ דָּא עִם דָּא, וּמִסְתַּבְּלָן אַנְפִּין בְּאַנְפִּין. כִּיּוֹן
 דְּאִינוּן כְּרוּבִים מִסְתַּבְּלָן אַנְפִּין בְּאַנְפִּין כְּדִין כָּל
 גְּוֹנִין מִתְּקַנְנִי, וְאִתְּהַפֵּד גְּוֹן תְּכֵלָא לְגְּוֹן אַחְרָא.
 מִתְּהַפֵּד גְּוֹן יְרוּק, לְגְּוֹן זָהָב. (נ"א תנור).

וְעַל דָּא, בְּהַפּוּכָא דְגְּוֹנִין, אִתְּהַפֵּד מְדִינָא
 לְרַחְמִי, וְכֵן מִרַחְמֵי לְדִינָא, וְכֵלָא בְּהַפּוּכָא
 דְּגְּוֹנִין. כְּמָה דְּמִסְדְּרִין יִשְׂרָאֵל תְּקוּנֵיהּוּ לְגַבֵּי
 קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, הָכִי קִיּוּמָא כֵּלָא, וְהָכִי
 אִתְּסַדֵּר. וְעַל דָּא כְּתִיב (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ
 אִתְּפָּאֵר, בְּאִינוּן גְּוֹנִין דְּכֵלִילָן דָּא בְּדָא, שְׁפִירו
 דְּכֵלָּהּוּ. (חסר כאן).

וְעַשִׂיתָ שְׁלַחַן עֵצִי שְׁטִים וְגו'. (שמות כה) רַבִּי יַצְחָק
 פָּתַח, (דברים ח) וְאֶכְלֹתָ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת

לשון הקודש

וְלָכֵן בְּהַפּוּד הַגְּוֹנִים מִתְּהַפֵּד מְדִין
 לְרַחְמִים, וְכֵן מִרַחְמֵים לְדִין, וְהַכֵּל
 בְּהַפּוּד הַגְּוֹנִים. כְּמוֹ שְׁמִסְדְּרִים יִשְׂרָאֵל
 תְּקוּנֵיהֶם לְקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּךָ הַכֵּל
 עוֹמֵד וְכְךָ מִסְתַּדֵּר. וְלָכֵן כְּתוּב (ישעיה מט)
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אִתְּפָּאֵר, בְּאוֹתָם גְּוֹנִים
 שְׁכֵלוּלִים זֶה בְּזֶה, הִיפִי שֶׁל כָּלָם.
 וְעַשִׂיתָ שְׁלַחַן עֵצִי שְׁטִים וְגו'. רַבִּי יַצְחָק

בְּגוֹן הַזֶּה, אֲזִי הִיא כְּפֵא לְדוּן דִּינִי
 נַפְשׁוֹת. מְתִי הִיא בְּרַחְמִים? אָמַר לוֹ,
 בְּשַׁעָה שֶׁהַכְּרוּבִים מְחֹזְרִים פְּנִיָּהּם זֶה
 עִם זֶה וּמִסְתַּבְּלִים פְּנִים בְּפְנִים. כִּיּוֹן
 שְׂאוֹתָם כְּרוּבִים מִסְתַּבְּלִים פְּנִים בְּפְנִים,
 אֲזִי כָּל הַגְּוֹנִים מִתְּתַקְּנִים, וּמִתְּהַפֵּד גְּוֹן
 תְּכֵלֶת לְגוֹן אַחֵר. מִתְּהַפֵּד גְּוֹן יְרוֹק לְגוֹן
 זָהָב (לדו).

יְי' אֱלֹהֶיךָ וְגו', כִּמְה זָכָאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֶתְרַעֵי בְּהוּ, וְקָרִיב לוֹן לְגַבִּיהַ מְכָל
 עַמּוּן, וּבְגִינְהוֹן דִּישְׂרָאֵל, יְהִיב מְזוּנָא וְשַׁבְּעָא, לְכָל
 עֲלָמָא. וְאַלְמָלֵא יִשְׂרָאֵל, לֹא יְהִיב קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא מְזוּנָא לְעֲלָמָא, וְהַשְׁתָּא דִּישְׂרָאֵל אֵינּוֹן
 בְּגִלוּתָא, עַל אַחַת כַּמְּה זָכָאִין וְכַמְּה דְנִטְלֵי מְזוּנָא עַל
 חַד תְּרִין.

בְּזַמְנָא דְהוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, הָוָה נְחִית
 לוֹן מְזוּנָא מֵאַתְרַ עֲלָאָה, וְאֵינּוֹן יְהִיב
 חוֹלְק תְּמַצִּית לְעַמּוּן עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים, וְעַמּוּן כְּלָהוּ
 לֹא אֶתְזָנוּ אֱלָא מִתְמַצִּית. וְהַשְׁתָּא דִּישְׂרָאֵל אֵינּוֹן
 בְּגִלוּתָא, אֶתְהַפֵּךְ בְּגוּוֹנָא אַחְרָא.

מִתַּל לְמַלְכָּא, דְּאַתְקִין סְעוּדָתָא לְבְנֵי בֵיתִיהּ, כָּל
זְמָנָא דְאֵינּוֹן עֲבָדֵי רְעוּתִיהּ, אֲכִלֵי סְעוּדָתָא

לשון הקודש

מזון על אחד פי שנים.
בְּזַמְנָא שהיו ישראל בארץ הקדושה,
 הָוָה יורד להם מזון ממקום עליון, והם
 נותנים חלק תמצית לעמים עובדי
 כוכבים, וְכָל הָעַמִּים לֹא נִזְוְנוּ אֱלָא
 מִהַתְמַצִּית, וְעַכְשָׁו שִׁישְׂרָאֵל הֵם בְּגִלוּת,
 הִתְהַפֵּךְ לְגוֹן אַחֵר.
מְשַׁל לְמַלְךְ שהתקין סעודה לבני ביתו.

פְתַח, (דברים ח) וְאֶכְלֶת וְשִׁבַּעַת וּבִרְכַת אֶת
 ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'. כִּמְה צְדִיקִים הֵם יִשְׂרָאֵל
 שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בָהֶם
 וְקָרְבָם אֵלָיו מְכָל הָעַמִּים, וּבְשִׁבִיל
 יִשְׂרָאֵל נָתַן מְזוּן וְשִׁבַע לְכָל הָעוֹלָם,
 וְאַלְמָלֵא יִשְׂרָאֵל – לֹא נָתַן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מְזוּן לְעוֹלָם, וְעַכְשָׁו שִׁישְׂרָאֵל
 בְּגִלוּת, עַל אַחַת כַּמְּה זָכָאִין וְכַמְּה שְׁנוּטְלִים

עִם מַלְפָּא, וַיְהִי לְכַלְבֵּי חוּלְק גְּרָמִין לְמַגְרָר.
בְּשַׁעֲתָא דְבְּנֵי בֵיתִיהָ לָא עֲבָדֵי רַעוּתָא דְמַלְפָּא,
מַלְפָּא יְהִיב כָּל סְעוּדָתָא לְכַלְבֵּי, וְסָלִיק לֹון גְּרָמִי.

בְּגוֹזְנָא דָּא, כָּל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל עֲבָדֵי רַעוּתָא
דְּמַאֲרִיהוֹן, הָא עַל פְּתוּרָא דְמַלְפָּא אֵינּוּן
אֲכִילֵי, וְכָל סְעוּדָתָא אֶתְתַּקֵּן לְהוֹן. וְאֵינּוּן, מִהֵהוּא
חֲדוּה דְלְהוֹן, יְהִיב גְּרָמִי דְאִיהוּ תְּמַצִּית לְעוֹבְדֵי
כּוֹכְבִים. וְכָל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל לָא עֲבָדֵי רַעוּתָא
דְּמַאֲרִיהוֹן, אֲזִילֵי בְּגִלוּתָא, וְהָא סְעוּדָתָא לְכַלְבֵּי,
וְאֶסְתַּלַּק לֹון תְּמַצִּית ^(יחזקאל ד') כִּכְהָ יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת לֶחֶמָם טָמֵא בְּגוֹזִים, דְּהָא תְּמַצִּית דְּגַעוּלִיָּהוֹן
אֲכִילֵי. וְזִי לְבָרָא דְמַלְפָּא, דִּיתִיב וּמְצַפְּהָ לְפְתוּרָא
דְּעֲבָדָא, מַה דְּאֶשְׁתָּאֵר מִגּוֹ פְּתוּרָא אִיהוּ אֲכִיל.

לשון הקודש

עצמות שהן תמצית לעובדי כוכבים.
וכל זמן שישראל לא עושים רצון
רבונם, הם הולכים לגלות, והסעודה
הולכת לכלבים, ועולה להם התמצית.
ככה יאכלו בני ישראל את לחמם טמא
בגוים, שהרי תמצית הגעל שלהם הם
אוכלים. אוי לבן המלך שיושב ומצפה
לשלתן העבד, ומה שנשאר מתוך
השלתן הוא אוכל.

כל זמן שהם עושים את רצונו, אוכלים
סעודה עם המלך, ונותנים לכלבים חלק
העצמות לגרר. בשעה שבני ביתו לא
עושים את רצון המלך, המלך נותן את
כל הסעודה לכלבים, ומעלה להם את
העצמות.

כמו זה, כל זמן שישראל עושים רצון
רבונם, הם אוכלים על השלתן הזה של
המלך, וכל הסעודות מתקנות להם.
והם, מאותה שמחה שלהם, נותנים

דָּוִד מִלֶּפָּא אָמַר, (תהלים כג) תַּעֲרֹךְ לִפְנֵי שְׁלַחַן נֶגֶד
צוּרְרֵי דְשִׁנְתָּ בִשְׁמֵן רֵאשֵׁי כּוֹסֵי רוּנָה. תַּעֲרֹךְ
לִפְנֵי שְׁלַחַן, דָּא סְעוּדַתָּא דְמִלֶּפָּא. נֶגֶד צוּרְרֵי, אֵינוֹן
כְּלָפֵי דִיתְבֵּי קָמִי פְתוּרָא, מְצַפְּאֵן לְחוּלְק לְרַמִּין,
וְאִיהוּ יְתִיב עִם מִלֶּפָּא בְּעֵנוּנָא דְסְעוּדַתָּא בְּפְתוּרָא.

דְשִׁנְתָּ בִשְׁמֵן רֵאשֵׁי, דָּא רֵישָׁא דְסְעוּדַתָּא, דְכָל
מִשְׁחָא, וְשִׁמְנוֹנָא, וְתַקוּן סְעוּדַתָּא,
אֲתִיְהִיב בְּקַדְמֵיתָא לְרַחֲמֵיָא דְמִלֶּפָּא. מַה
דְּאֲשַׁתָּאֵר, לְבַתָּר אֲתִיְהִיב לְכְלָפֵי, וְלֹאֵינוֹן פְּלַחֵי
פְתוּרָא. כּוֹסֵי רוּנָה, מְלִיָּא כֶּסֶף קָמִי רַחֲמֵיָא
דְמִלֶּפָּא תְדִיר, דְלֹא יִצְטְרִיךְ לְמִשְׁאַל. וְעַל רָזָא דָּא,
הוּוּ יִשְׂרָאֵל תְדִיר, עִם שְׂאֵר עַמִּין.

רַבִּי חֲזִיָּא הָוּה אָזִיל לְגַבֵּי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן לְטַבְרִיָּה,
וְהוּוּ עֲמִיָּה רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי, וְרַבִּי יִיסָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

הַסְעוּדָה. שְׁכַל שְׁמֵן וְשִׁמְנוֹנִית וְתַקוּן
הַסְעוּדָה נִתְּנִים בְּרֵאשׁוֹנָה לְאַהוּב הַמֶּלֶךְ.
מַה שְׁנֹשְׂאָר נִתֵּן אַחַר כֶּף לְכָלכִּים
וְלֹאֹתָם עוֹבְדֵי הַשְּׁלַחַן. כּוֹסֵי רוּנָה –
מְלֵאָה כּוֹס לִפְנֵי אַהוּב הַמֶּלֶךְ תְּמִיד
שְׁלֵא יִצְטְרֹךְ לְבַקֵּשׁ, וְעַל סוּד זֶה הָיוּ
יִשְׂרָאֵל תְּמִיד עִם שְׂאֵר הָעַמִּים.

רַבִּי חֲזִיָּא הָיָה הוֹלֵךְ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן

דָּוִד הַמֶּלֶךְ אָמַר, (תהלים כג) תַּעֲרֹךְ לִפְנֵי
שְׁלַחַן נֶגֶד צוּרְרֵי דְשִׁנְתָּ בִשְׁמֵן רֵאשֵׁי
כּוֹסֵי רוּנָה. תַּעֲרֹךְ לִפְנֵי שְׁלַחַן – זֶה
סְעוּדַת הַמֶּלֶךְ. נֶגֶד צוּרְרֵי – אוֹתָם
הַכְּלָבִים שְׂיוֹשְׁבִים לִפְנֵי הַשְּׁלַחַן וּמְצַפִּים
לְחֻלְקַת עֲצָמוֹת, וְהוּוּ יוֹשֵׁב עִם הַמֶּלֶךְ
בְּעֵנֵי שֵׁל הַסְעוּדָה בְּשְׁלַחַן.

דְשִׁנְתָּ בִשְׁמֵן רֵאשֵׁי – זֶה רֵאשׁ

זַעֲרָא, עַד דְּהוּוּ אַזְלִי, אָמַר רַבִּי יִיסָא לְרַבִּי חֵיָיא,
 תִּימָה מָה דְכַתִּיב, (מלכים א' ב) וּלְבָנֵי בְרוּזִילִי הִגְלַעְדֵי
 תַעֲשֶׂה חֶסֶד וְהָיוּ בְּאוּכְלֵי שְׁלַחְנָךְ וְגו'. אִי הָכִי כָּל
 טִיבּוֹ וּקְשׁוּט, לְמִיכַל עַל פְּתוּרִיהּ וְלֹא יַתִּיר,
 מִדְּקָאמַר הָכָא וְהָיוּ בְּאוּכְלֵי שְׁלַחְנָךְ. וְתוּ, לֹא
 יִקְרָא דְמַלְכָּא אִיהוּ, לְמִיכַל פֶּר נָשׁ אַחְרָא (דף קנ"ג ע"א)
 עַל פְּתוּרִיהּ דְמַלְכָּא, וְלֹא אַעֲטְרִידָּךְ דָּא, אֶלָּא מַלְכָּא
 בְּלַחֲדוּדֵי, וְכִלְהוּ רַבְרַבְנֵיהּ סַחְרַנִּיתָּ, לְתַתָּא מִנִּיהּ.

אָמַר רַבִּי חֵיָיא לָא שְׁמַעְנָא בְּהַאי מִיָּדִי, וְלֹא
 אִימָא. אָמַר לִיהּ לְרַבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי, וְאַתָּה
 שְׁמַעְתָּ בְּהַאי מִיָּדִי. אָמַר לִיהּ, אַתּוֹן דִּינְקִין בְּכָל
 יוֹמָא מְדַבְּשָׁא דְמַשְׁחָא עֲלָאָה, לָא שְׁמַעְתּוֹן, כָּל
 שְׁכֵן אַנָּא. אָמַר לִיהּ לְרַבִּי יִיסָא, וְאַתָּה שְׁמַעְתָּ מִיָּדִי
 בְּהַאי. אָמַר לִיהּ אַף עַל גַּב דְּאַנָּא רַבִּיא וּמְיוֹמִין

לשון הקודש

אֶלָּא הַמְלִיךְ לְבַדּוּ, וְכָל הַגְּדוּלִים שְׁלוֹ
 סְבִיבּוֹ לְמַטָּה מִפְּנֵי.

אָמַר רַבִּי חֵיָיא, לֹא שְׁמַעְתִּי בְּזַה דְּבַר,
 וְלֹא אִמַּר. אָמַר לוֹ לְרַבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי,
 וְאַתָּה שְׁמַעְתָּ בְּזַה הַדְּבָר? אָמַר לוֹ, אַתָּם
 שְׂיוֹנְקִים בְּכָל יוֹם מְדַבְּשׁ שְׁכֵן הַעֲלִיִּין
 לֹא שְׁמַעְתֶּם, כָּל שְׁכֵן אֲנִי. שָׁאַל אֶת רַבִּי
 יִיסָא, וְאַתָּה שְׁמַעְתָּ בְּזַה דְּבָר? אָמַר לוֹ,
 אַף עַל גַּב שְׂאֲנֵי תִינּוֹק וּמִלְפָּנֵי מְסַפֵּר

לְטַבְּרִיהּ, וְהָיוּ עִמּוֹ רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי
 וְרַבִּי יִיסָא הַקָּטָן. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אָמַר
 רַבִּי יִיסָא לְרַבִּי חֵיָיא, תְּמוּנָה מָה שְׁכַתּוֹב
 (מלכים א' ב) וּלְבָנֵי בְרוּזִילִי הִגְלַעְדֵי תַעֲשֶׂה
 חֶסֶד וְהָיוּ בְּאוּכְלֵי שְׁלַחְנָךְ וְגו'. אִם כֵּן,
 כָּל טוֹב וְאַמֶּת לְאַכֹּל עַל שְׁלַחְנֵנוּ וְלֹא
 יוֹתֵר, מִשְׁאֲמַר כָּאֵן וְהָיוּ בְּאוּכְלֵי שְׁלַחְנָךְ.
 וְעוֹד, לֹא כְבוֹד הַמְּלִיךְ הוּא שְׂיֵאכֹל אִישׁ
 אַחֵר עַל שְׁלַחַן הַמְּלִיךְ, וְלֹא צְרִיךְ זֶה

וְעִירִין אֶתֵּינָא לְגַבְיִיכוּ, וְלֹא זְכִינָא מִקְדָּמַת דְּנָא,
אֵנָּא שְׂמַעְנָא.

פְּתַח וְאָמַר (תהלים קלו) נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בֶּשֶׂר פִּי
לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ. מָאִי קָא חָמָא דְדוּד דְּסִיּוּם
הַלְלָא רַבָּא, סִיּוּם הָכִי בְּהַאי קָרָא. אֵלָּא תִּלְת
שְׁלִיטוֹן אֵינּוֹן לְעֵילָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲשֶׁתְּמוּדְעָא בְּהוּ, וְאֵינּוֹן רָזָא יִקְרָא דִּילֵיהּ, וְאֵלִין
אֵינּוֹן: מוֹחָא, וְלַבָּא, וְכַבְדָּא. וְאֵינּוֹן בְּהַפּוּכָא דְּהַאי
עֲלָמָא. לְעֵילָא, מוֹחָא נְטִיל בְּרִישָׁא, וּבִתְרָא יְהִיב
לְלַבָּא, וְלַבָּא נְטִיל וְיְהִיב לְכַבְדָּא, וּלְבִתְרָא כַּבְדָּא
יְהִיב חוֹלְק לְכָל אֵינּוֹן מְקוּרִין דְּלִתְתָּא, כָּל חַד וְחַד
כַּדְקָא חֲזִי לֵיהּ. לִתְתָּא, כַּבְדָּא נְטִיל בְּרִישָׁא, וּלְבִתְרָא
אִיהוּ מְקָרְב כָּלָא לְלַבָּא, וְנְטִיל לַבָּא שְׁפִירוֹ
דְּמִיכְלָא. בֵּינּוֹן דְּנְטִיל, וְאֶתְתְּקַף מִהֵהוּא תְּקַפָּא וְרַעוּ
דְּקָא נְטִיל, יְהִיב וְאֶתְעַר לְגַבֵּי מוֹחָא. וּלְבִתְרָא אֶחָדָר

לשון הקודש

והם בהפך של העולם הזה. למעלה
המח נוטל בראש, ואחר כך נותן ללב,
והלב נוטל ונותן לכבד, ואחר כך הכבד
נותן חלק לכל אותם מקורות שלמטה,
כל אחד ואחד כראוי לו. למטה הכבד
נוטל בראש, ואחר מקרב הכל ללב,
והלב נוטל את היפה של המאכל. בין
שנוטל ומתחזק מאותו כח ורצון שנוטל,

זמים באתי אליכם ולא זכיתי מקדם
לזה - אני כן שמעתי.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים קלו) נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל
בֶּשֶׂר פִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ. מָה רָאָה דוּד
שְׂבִסוּם תְּהַלֵּל הַגְּדוֹל סִיּוּם כֵּךְ בְּפִסּוּק
הַזֶּה? אֵלָּא שְׁלִשָּׁה שְׁלִיטִים הֵם לְמַעְלָה
שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹדַע בָּהֶם, וְהֵם סוּד
נְכַבְד שְׁלוֹ, וְאֵלָּה הֵם: מַח וְלֵב וְכַבֵּד.

כְּבָדָא, וּפְלִיג מְזוּנָא לְכָל מְקוֹרֵין דְּגוּפָא. (בְּיוֹמָא דְּכַר
 נָשׁ אֲתֵר בְּתַעֲנִיתָא, אֲתֵר לְעִילָא כְּנוּנָא הֵהוּא מְמֹשׁ, וּבְיוֹמָא דְּשַׁבְּעָא, לָאוּ הָכִי).
בְּיוֹמָא דְּתַעֲנִיתָא, בַּר נָשׁ מְקָרַב מִיכְלָא וּמִשְׁתֵּיָא
לְגַבֵּי כְּבָדָא עֲלָאָה, וּמֵאֵי אִיהוּ מְקָרַב.
 חֲלָבִיָּה וְדָמִיָּה וְרַעוּתִיָּה. הֵהוּא כְּבָדָא נָטִיל כְּלָא
 בְּרַעוּתָא. בֵּינוּן דְּכְלָא אִיהוּ לְגַבִּיָּה, נָטִיל וּמְקָרַב
 כְּלָא לְקַמֵּי לְבָא, דְּאִיהוּ רַב וְשָׁלִיט עָלֶיהָ. בֵּינוּן
 דְּלְבָא נָטִיל וְאֲתַתְּקַף בְּרַעוּתָא, מְקָרַב כְּלָא לְגַבֵּי
 מוֹחָא, דְּאִיהוּ שְׁלִיטָא עֲלָאָה עַל כָּל גּוּפָא, לְבַתַּר
 אֲהַדְר כְּבָדָא וּמְפַלֵּג חוֹלְקִין לְכָל אֵינוּן מְקוֹרֵין
 וְשִׁיפִין דְּלִתְתָא.

בְּזִמְנָא אַחְרָא, כַּד (ד"א כְּלָא) מוֹחָא נָטִיל בְּקַדְמִיתָא,
וּלְבַתַּר יְהִיב לְלְבָא, וּלְבָא יְהִיב לְכְּבָדָא,
וְכְּבָדָא יְהִיב לְכְּלָהוּ מְקוֹרֵין וְשִׁיפִין דְּלִתְתָא,
וּלְבַתַּר כַּד בְּעֵי לְפַלְגָא מְזוּנָא לְהֵאֵי עֲלֵמָא, בְּרִישָׁא

לשון הקודש

ושולט עליו. בין שהלב נוטל ומתחזק
 הרצון, מקריב הכל למח, שהוא שליט
 עליון על כל הגוף. אחר כך חוזר הכבד
 ומחלק חלקים לכל אותם מקורות
 ואיברים שלמטה.

בְּזִמְנָא אַחַר, כְּאֲשֶׁר (כ) הַמֶּח נוֹטֵל הַכֹּל
בְּתַחֲלָה, וְאַחַר כֶּךָ נותן ללב, וְהַלֵּב נותן
לכבד, וְהַכְּבֵד נותן לְכָל הַמְקוֹרוֹת
וְהַאֵיבָרִים שְׁלֵמָטָה, וְאַחַר כֶּךָ בְּשִׂרְוָה

נותן ומעורר אל המוח. ואחר כך חוזר
 לכבד ומחלק מזון לכל מקורות הגוף.

(כיום שהאדם מתעורר בתענית, מתעורר למעלה כאותה דגמא
 ממש, וכיום של שבע לא פרי).

בְּיוֹם שֶׁל תַּעֲנִית, אָדָם מְקָרַב מֵאֲכָל
וּמִשְׁתֵּה לְכַבֵּד הָעֵלְיוֹן, וּמַה הוּא מְקָרַב?
חֲלָבוֹ וְדָמוֹ וְרִצּוֹנוֹ. אוֹתוֹ כְּבֵד נוֹטֵל הַכֹּל
בְּרִצּוֹן. בֵּינוּן שֶׁהַכֹּל הוּא אֵלָיו, נוֹטֵל
וּמְקָרַב הַכֹּל לְפָנָי הַלֵּב, שֶׁהוּא גְדוֹל

וְהַיּוֹב לְלֶבֶת, דְּאִיהוּ מְלָכָא דִּי בְּאַרְעָא. וּפְתוּרָא
דְּמְלָכָא, אֲתַעַר בְּקַדְמִיתָא מִכָּל שְׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא.

וּזְבֹאָה אִיהוּ, מָאן דְּחָוּי בְּחַוְשֵׁפְנָא דְּפְתוּרָא
דְּמְלָכָא, דְּהָא אֲשֶׁתְּמוּדְעָא לְאוּטְבָא לִיָּה
בְּתַחֲוֹא טִיבוּ דְלְעִילָא. (וּבְנֵינִי כֶּד) וְדָא אִיהוּ טִיבוּ
וּקְשׁוּט, דְּעֵבֵד דְּוֹד לְבְנֵי בְּרוּזִילִי, דְּכְתִיב וְהָיוּ
בְּאֶכְלֵי שְׁלַחְנָךְ. וְאִי תִימָא דְּבִשְׁלַחְנָא דְּמְלָכָא,
אֶכִיל בַּר נָשׁ אַחְרָא בַר מֵינִיה. לֹא. אֶלָּא מְלָכָא
אֶכִיל בְּרִישָׁא, וּבְתַר כָּל עַמָּא. וְאֵינּוֹן דְּאֶכְלֵי עִם
מְלָכָא, בְּשַׁעְתָּא דְּאִיהוּ אֶכִיל אֵינּוֹן דְּחֻבִיבִין עֲלֵיהּ
מִכְּלָהוּ, וְאֵינּוֹן אֲתַמְנּוֹן מִשְׁלַחְנָא דְּמְלָכָא.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב, (שְׁמוּאֵל ב ט) עַל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ
תָּמִיד הוּא אוֹכֵל. בְּגִין דְּכָל מְזוּנָא דִּילִיָּה, לֹא
עֵבֵד חֲשֵׁפְנָא אַחְרָא, אֶלָּא עַל שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ.

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

שְׁבַשְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ אוֹכֵל אֶדָם אַחַר פְּרֻט
לו - לֹא! אֶלָּא הַמֶּלֶךְ אוֹכֵל בְּרֵאשׁוֹנָה,
וְאַחַר כֶּךָ כָּל הָעָם. וְאוֹתָם שְׂאוּכָלִים עִם
הַמֶּלֶךְ בְּשַׁעֲהָ שֶׁהוּא אוֹכֵל - אוֹתָם
שְׁחִיבִים עֲלָיו מִכָּלֵם, וְהֵם נִמְנִים
מִשְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרֵי כְּתוּב (שְׁמוּאֵל-ב ט) עַל
שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא אוֹכֵל - מִשּׁוּם
שֶׁכָּל מְזוּנָא לֹא עוֹשֶׂה חֲשֵׁפּוֹן אַחַר, אֶלָּא

לְחַלֵּק מְזוּן לְעוֹלָם הַזֶּה, בְּרֵאשׁוֹנָה נוֹתֵן
לְלֵב, שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ שְׁבַאֲרִין, וְשְׁלַחַן
הַמֶּלֶךְ מִתְעוֹרֵר בְּרֵאשׁוֹנָה מִכָּל שְׂאֵר
בְּנֵי הָעוֹלָם.

אֲשֶׁרִיו מִי שֶׁהָיָה בְּחֲשֵׁבוֹן שֶׁל שְׁלַחַן
הַמֶּלֶךְ, שֶׁהָרִי יָדוּעַ הוּא לְהִיטִיב לוֹ
בְּאוֹתוֹ טוֹב שְׁלַמְעֵלָה. (וּמִשּׁוּם כֶּד) וְוָהוּ טוֹב
וְאֲמַת שַׁעֲשֶׂה דְּוֹד לְבְנֵי בְּרוּזִילִי, שְׁכַתוּב
וְהָיוּ בְּאֶכְלֵי שְׁלַחְנָךְ. וְאִם תֹּאמַר

דְּמַתְּמֵן הָוּה אָתִי מְזוּנָא וּמִיכְלָא דִּילִיָּה. וְדָא אִיהוּ
עַל שְׁלַחַן הַמִּלֶּךְ תַּמִּיד הוּא אוֹכֵל. אָתָּא רַבִּי חֲזִיָּא,
וּנְשָׁקִיָּה עַל רִישֵׁיהּ, אָמַר לִיהּ רַבִּיָּא אַנְתָּ, וְחֲכַמְתָּא
עֲלָאָה שְׂרָיָא בְּלַבָּךְ. אֲדַחֲבִי, חָמוּ לִיָּה לְרַבִּי חֲזִיקָה
דְּהוּה אָתִי. אָמַר לִיָּה רַבִּי חֲזִיָּא, וְדָאִי בְּחֻבְרוֹתָא
דָּא, קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְחַבֵּר עֲלֵנָא, דְּהָא מַלְיָן
חֲדַתִּין דְּאוּרִיָּתָא יִתְחַדְתוּן חֲבָא.

יִתְבוּ לְמִיכָל. אָמְרוּ, כָּל חַד וְחַד לִימָא מְלִי
דְּאוּרִיָּתָא בְּהָא סְעוּדָתָא, אָמַר רַבִּי יִיסָא,
סְעוּדַת עֲרָאִי אִיְהִי, וְעַם כָּל דָּא סְעוּדָה אֶקְרִי. וְלֹא
עוּד, אֶלָּא דְּהָאִי אֶקְרִי סְעוּדָתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא אֲתַהֲנִי מִינָהּ. וְעַל דָּא פְּתוּב, (יחזקאל מא) זֶה
הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ, דְּהָא מַלְיָן דְּאוּרִיָּתָא יִסְחָרוּן
לְהָאִי אֲתָר.

לשון הקודש

יִשְׁבּוּ לְאֹכֵל. אָמְרוּ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד
יֹאמַר דְּבִרֵי תוֹרָה בְּסְעוּדָה הַזֹּאת. אָמַר
רַבִּי יִיסָא, סְעוּדַת עֲרָאִי הִיא, וְלִכְּוֹן
נִקְרְאת סְעוּדָה. וְלֹא עוּד, אֶלָּא שְׂוֹן
נִקְרְאת סְעוּדָה שְׁנֵהֲנָה מִמֶּנָּה הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא. וְעַל זֶה פְּתוּב, זֶה הַשְּׁלַחַן
אֲשֶׁר לִפְנֵי ה', שְׁהָרִי דְּבִרֵי תוֹרָה יִקִּיפוּ
אֶת הַמָּקוֹם הַזֶּה.

עַל שְׁלַחַן הַמִּלֶּךְ, שֶׁמֶשֶׁם הָיָה בָּא מְזוּנָא
וּמִיכָלוּ. וְהוּוּ עַל שְׁלַחַן הַמִּלֶּךְ תַּמִּיד הוּא
אוֹכֵל. בָּא רַבִּי חֲזִיָּא וּנְשָׁקוּ עַל רִאשׁוֹ.
אָמַר לוֹ, תִּינּוֹק אַתָּה, וְחֲכַמְתָּא עֲלִיּוֹנָה
שׁוֹרָה בְּלַבָּךְ. בִּינְתִים רָאוּ אֶת רַבִּי
חֲזִיקָה שְׁתִּיָּה בָּא. אָמַר לוֹ רַבִּי חֲזִיָּא,
וְדָאִי בְּחֻבְרוֹת זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
יִתְחַבֵּר עֲלֵינוּ, שְׁהָרִי דְּבִרִים חֲדוּשֵׁי
תוֹרָה יִתְחַדְשׁוּ כָּאֵן.

פָּתַח רַבִּי חֵיִיא וְאָמַר, (דברים ח) וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ
 וּבֵרַכְתָּ אֶת יי' אֱלֹהֶיךָ וְגו'. וְכִי עַד לֹא
 אָכַיל בַּר נֶשׁ לְשִׁבְעָא, וְיִתְמָלִי כְּרִיסִיָּה, לֹא יִבְרַךְ
 לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (ד"א ל"ג א"י ה"כ) (דף קנ"ג ע"ב) בְּמֵאֵי
 נֹזְקִים וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ, וּבָתַר וּבֵרַכְתָּ. אֵלֶּא אֶפִּילוּ
 לֹא יִיכּוֹל בַּר נֶשׁ אֵלֶּא כְּזוֹת, וְרַעוּתִיָּה אִיהוּ עָלֶיהָ,
 וְיִשְׁוֵי לִיָּה לְהֵהוּא מִיכְלָא עֲקָרָא דְּמִיכְלִיָּה, שְׂבַעָא
 אֶקְרִי. דְּכִתִּיב, (תהלים קמה) פּוֹתַח אֶת יָדָיךָ וּמִשְׁבִּיעַ
 לְכָל חַי רָצוֹן. לְכָל חַי אֲכִילָה לֹא כְּתִיב, אֵלֶּא
 רָצוֹן. הֵהוּא רַעוּתָא דְּשִׁוּי עַל הֵהוּא מִיכְלָא, שְׂבַעָא
 אֶקְרִי, וְאֶפִּילוּ דְּלִית קָמִיָּה דְּבַר נֶשׁ אֵלֶּא הֵהוּא
 זְעִיר בְּכְזוֹת, וְלֹא יִתִּיר הָא רַעוּתָא דְּשְׂבַעָא שְׁוֵי
 עָלֶיהָ. וּבְגִין כֶּךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן, רָצוֹן פְּתִיב,
 וְלֹא אֲכִילָה. וְעַל דָּא וּבֵרַכְתָּ וּדְאֵי, וְאֶתְחִיִּיב בַּר
 נֶשׁ לְבָרְכָא לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין לְמִיתַב
 חֲדוּחַ לְעִילָא.

 לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

המאכל עקר מאכלו - נקרא שְׂבַעָה, שְׂפָתוֹב (תהלים קמה) פּוֹתַח אֶת יָדָיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן. לֹא כְּתוּב לְכָל חַי אֲכִילָה, אֵלֶּא רָצוֹן. אוֹתוּ רָצוֹן שְׁשָׁם עַל אוֹתוּ מִאֲכָל נִקְרָא שְׂבַעָה, וְאֶפִּילוּ שְׁאִין לְפָנֵי הָאָדָם אֵלֶּא אוֹתוּ מְעַט בְּכְזוֹת וְלֹא יוֹתֵר, הָרִי רָצוֹן הַשְּׂבַע שָׁם עָלָיו. וּמִשּׁוּם

פָּתַח רַבִּי חֵיִיא וְאָמַר, (דברים ח) וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'. וְכִי עַד שְׂלֹא אוֹכַל אָדָם לְשִׁבְעָה וְתִתְמַלֵּא כֶרֶסוֹ לֹא יִבְרַךְ אֶת הַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא?! (אם כן) בְּמָה נִבְאָר וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ, וְאַחַר כֶּךָ וּבֵרַכְתָּ? אֵלֶּא אֶפִּילוּ לֹא יֵאכַל אָדָם אֵלֶּא בְּזוֹת, וְרָצוֹנוּ עָלָיו, וְיִשִּׁים אֶת אוֹתוֹ

פָּתַח רַבִּי חֲזַקְיָהּ, בְּהֵאֵי קָרָא אֲבִתְרִיהּ וְאָמַר,
 וְאֶכְלֶתָּ וְשָׁבַעְתָּ. מִהֲכָא, דְּשִׁכּוּר שְׂרִי לִיהּ
 לְבָרְכָא בְּרַכְתָּא דְּמִזְוּנָא, מַה דְּלִית הָכִי בְּצִלוֹתָא.
 דְּצִלוֹתָא לָאו הָכִי, דְּהָא צִלוֹתָא מְעֵלְיָא בְּלֹא
 אֲכִילָה אִיהִי, מָאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּצִלוֹתָא סְלֵקָא
 לְעִילָא לְעִילָא, אֲתֵר דְּלִית בֵּיהּ לֹא אֲכִילָה וְלֹא
 שְׂתִיָּה. וְעַל דָּא תַּנְיֵנָן, עָלְמָא דְּאֲתִי לִית בֵּיהּ
 אֲכִילָה וְשְׂתִיָּה וְכוּ'.

אָבֵל שְׂאָר דְּרִנִּין דְּלִתְתָּא אִית בְּבִרְכַת מִזְוּנָא,
 אֲשֶׁתִּכַּח גְּזוּנָא אַחְרָא וּמְעֵלְיָא, הֵהוּא
 בְּרַכְתָּא דְּאֲשֶׁתִּכַּח בְּשִׁבְעָא. בְּגִין דְּבִרְכַת מִזְוּנָא,
 אִיהִי בְּאֲתֵר דְּאִית בֵּיהּ אֲכִילָה וְשְׂתִיָּה, וּמַנִּיָּה נָפִיק
 מִזְוּנָא וְשִׁבְעָא לְתַתָּא, וְעַל דָּא אֲצַטְרִיךְ לְאַחְזָא
 קַמִּיָּה שְׁבַעָא וְחֲדוּתָא. (ובגין כך האי איהו אֲתֵר דְּאִית בֵּיהּ אֲכִילָה

לשון הקודש

מקום שאין בו לא אכילה ולא שתיה.
 ועל זה שנינו, העולם הבא אין בו
 אכילה ושתיה וכו'.

אבל שאר הדרגות שלמטה יש.
 בברכת המזון נמצא גון אחר ומעלה,
 אותה ברכה שנמצאת בשבע. משום
 שברכת המזון היא במקום שיש בו
 אכילה ושתיה, ומפניו יוצאת מזון ושבע
 למטה, ועל זה צריך להראות לפניו
 שבע ושמחה. (ומשום כך זהו מקום שיש בו אכילה

כך ומשביע לכל חי רצון. פתוב רצון,
 ולא אכילה. ועל זה וברכת ודאי,
 ומתחייב האדם לברך את הקדוש ברוך
 הוא כדי לתת שמחה למעלה.

פתח רבי חזקיה בפסוק הזה אחריו
 ואמר, ואכלת ושבעת. מכאן שלשכור
 מתר לברך ברכת המזון, מה שאין בן
 בתפלה. שתפלה לא כך, שהרי תפלה
 מעלה היא בלי אכילה, מה הטעם?
 משום שתפלה עולה למעלה למעלה,